

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 30

Кропивницький – 2024

УДК 001.89
С – 88

Студентський науковий вісник. – Випуск 30. – Кропивницький: РВВ
ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024. – 357 с.

До збірника ввійшли матеріали наукових доповідей звітних студентських конференцій за 2024 рік.

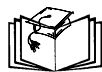
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

1. <i>Клочек Л.В.</i>	– доктор психологічних наук, професор;
2. <i>Чінчой О.О.</i>	– кандидат педагогічних наук, доцент (відповідальний редактор);
3. <i>Сокурєнко О.А.</i>	– кандидат юридичних наук, доцент;
4. <i>Нічишина В.В.</i>	– кандидат педагогічних наук, доцент;
5. <i>Стасєнко О.А.</i>	– кандидат педагогічних наук, доцент;
6. <i>Колоскова Ж.В.</i>	– кандидат педагогічних наук, доцент;
7. <i>Ляшенко Р.О.</i>	– кандидат педагогічних наук, доцент;
8. <i>Верезубєнко М.М.</i>	– кандидат філологічних наук, доцент.

Друкується за рішенням ученої ради
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 10 від 22 квітня 2024 р.)

Статті подано в авторській редакції.

© Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка, 2024

Дев'ята вправа – grand battements jetes (гран батман жете), або великі батмани, що є кидками витягнутої ноги на 90° і вище. Вправа активно розвиває крок [7, с. 67].

Висновки. Заняття хореографією виховують й розвивають не тільки художні навички виконання хореографічних творів різних жанрів, а й виробляють звички та норми поведінки відповідно до законів краси, прийнятих у сучасному суспільстві, адже в процесі виконання танцю чи споглядання за хореографічною композицією людина засвоює суспільні норми, звичаї, традиції.

Практичне оволодіння хореографічними навичками сприяє розвитку творчої активності, фантазії та уяви, здібності до імпровізації. Таким чином, виховні можливості хореографічного мистецтва визначають його вплив на основні сфери розвитку особистості, а саме на світоглядну, морально-етичну, інтелектуальну, емоційно-почуттєву, комунікативну тощо. В процесі занять хореографією дитина відчуває себе повністю вільною, що дає їй змогу самостійно виробляти естетичну свідомість (одна з форм суспільної свідомості, що реалізується через художньо-емоційне освоєння дійсності у формі естетичних почуттів, переживань, оцінок, смаків, ідеалів) та естетичний смак (здатність людини правильно оцінювати прекрасне, відрізнити прекрасне від потворного). В свою чергу естетична свідомість, естетичні почуття, смаки, ідеали, переживання, взаємодіючи між собою, зумовлюють естетичну поведінку, яка є втіленням прекрасного у конкретних вчинках людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волчукова В. М., Бугаєць Н. А., Ліманська О. В., Тіщенко О. М. Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу. Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 2013, 326 с.
2. Голдріч О.С. Методика викладання хореографії: Навчальний посібник. Львів: «Сполом». 2006, 84 с.
3. Пак І. О. Формування естетичної і художньої культури школярів засобами хореографічного мистецтва. *Наука і освіта*, №7, 2014. С. 141–144.
4. Петрушенко В. Л. Словник з естетики. К., 2021. 361 с.
5. Сизоненко В. Формування естетичних цінностей в майбутніх учителів хореографії засобами сучасного бального танцю. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. Вип. 18, 2019. С. 336–342.
6. Філософський енциклопедичний словник. Київ, 2002. 751 с.
7. Шевчук А. Дитяча хореографія: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2016, 288 с.

УДК: 37.017:17.035.3:78.071.1(045)

Анна Марія ХИМИНЕЦЬ

«КИЄВЕ МІЙ» ІНФОРМАЦІЙНА ВІЗИТІВКА ТВОРЧОСТІ ІГОРЯ ШАМО У КОНТЕКСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОГО КОДУ НАЦІЇ

(студентка VI курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
гуманітарного факультету Мукачівського державного університету)
Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Веремчук О. В.

В статті досліджуються творчість Ігоря Шамо у контексті патріотичного виховання молоді та збереження культурного коду нації через авторський твір «Києве мій», який у свою чергу представляє інформаційну візитівку його пісенної скарбниці. Його любов до столиці України та батьківщину в загалом яскраво виражена у піснях, незважаючи на те, що він відродив в українській новий напрям хорово-фольк-опера. Для більш широкого огляду авторської пісні «Києве мій» у статті ґрунтовно розкрито змістовий музичний аналіз пісні.

Ключові слова: Ігор Шамо, пісня, змістовий аналіз, національне-патріотичне виховання, пісенна творчість.

Постановка проблеми. Авторський твір Ігоря Шамо «Києве мій» – один із найвідоміших творів, присвячених столиці України. Щоб зрозуміти музичну природу цього твору, варто з'ясувати кілька ключових аспектів. Це сучасний вокальний твір ліричного характеру, створений для голосу й фортепіано. Жанр дає змогу композиторові виразити свої емоції та думки через співпрацю між вокалістом й інструменталістом. Мелодія твору проста, її легко запам'ятати. Вона відображає настрої гордості та любові до Києва. Мелодія розвивається протягом твору, стаючи більш емоційно насиченою. Гармонія в пісні «Києве мій» є досить традиційною, із використанням основних акордів і функцій. Це створює стабільну основу для мелодії, допомагає передати настрої твору. Водночас ритмічний рисунок твору – простий, із використанням рівномірних нотних значень. Це допомагає створити відчуття спокою та стабільності.

Аналіз досліджень і публікацій. Видатною постаттю українського музичного мистецтва був Ігор Шамо (1925–1982). Його багатогранна творчість проходила у руслі найпередовіших тенденцій в історії української музики другої третини ХХ сторіччя. Музичні твори І. Шамо були відбиттям художніх орієнтирів своєї епохи. Композиторське обдарування Майстра мало універсальний характер, а діапазон його творчої спадщини

надзвичайно широкий – від кантат, хорової опери, симфонічних та камерно-інструментальних творів до кіному-зика та естрадних солоспівів [1].

На жаль, творчість Ігоря Шамо не є предметом широкої дослідницької діяльності, на яку він заслуговує. Вітчизняна бібліографія, присвячена спадщині І. Шамо, достатньою мірою різноманітна, про що свідчать матеріали монографій, науково-популярних видань і публікацій Т. Невінчаної, Л. Пархоменко, А. Терещенко, у збірнику статей Наукового вісника Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського «Ігор Наумович Шамо. Сторінки життя та творчості», виданого до 80-річчя композитора [2], О. Батовської [3; 4]. Спогади, статті, інтерв'ю, вірші, документальні фотоматеріали, малюнки та копії висвітлюють особистість І. Шамо як композитора, творця, музиканта, людини на тлі музичного життя України у книзі «Я з Вами був і буду кожна мить», друк якої був ініційований донькою композитора Тамарою [5]. Творча особистість Ігоря Наумовича Шамо заслуговує на більш глибокі роздуми в різних аспектах як творчому, так і особистісному. Серед перспективних напрямів досліджень сучасної наукової думки визначимо теорію стильової еволюції композиторської творчості як відображення вікових змін у свідомості композитора. На нашу думку, вивченню творчої особистості українського композитора ХХ ст. І. Шамо та його шляху до досконалості, професійної зрілості і творчої «кульмінації» сприятиме музикологічна акмеологія, розробка якої є нагальним завданням сучасного музикознавства.

Мета статті. розкриття творчої особистості видатного українського композитора Ігоря Шамо через інформаційну візитівку пісні «Києве мій» у контексті патріотичного виховання молоді та збереження культурного коду нації

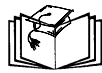
Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку музичної культури постать Ігоря Шамо отримує новий резонанс у музичних колах. Багатогранна творчість відомого українського композитора проходила у руслі найпереводніших тенденцій в історії української музики другої третини ХХ сторіччя. Його музичні твори були віддзеркаленням художніх орієнтирів тієї епохи. Композитор працював у різних жанрах (симфонічний, фортепіанний, пісенний, хоровий, камерно-інструментальний), у різних стильових течіях (необарокова, неокласична, неоромантична, неофольклорна). За словами багатьох сучасних музикознавців, І. Шамо вважають класиком, бо його твори вирізнялися не тільки високим професіоналізмом, а й збагатили майже всі жанри музичного мистецтва. Композитор є одним із засновників нового жанру в українській музиці, – хорової фольк-опери.

Важливе місце, на рівні з іншими у творчій спадщині І. Шамо, посідає пісенний жанр. Його пісні «Києве мій», «Осіньне золото», «Не шуми, калинонько», «Івушка» за майже піввікову історію стали зірковими шлягерами, по-справжньому народними, що органічно імпліментувалися в музичне мистецтво України. Натомість, протягом багатьох десятиліть вони сприяли формуванню нової якості української масової та естрадної пісні радянського періоду, її нового «обличчя».

Народні образи пісень Ігоря Шамо які втілені в ліричних та танцювальних жанрах, відображають всю етнічну географію України. Композитор також відомий широкому сучасному слухачу своєю піснею «Києве мій» на слова Дмитра Луценка, яку вважали неформальним гімном української столиці до 2014 року, що спричинило прийняття рішення сесією Київради про надання їй відповідного статусу, і відтепер «Києве мій» – офіційний гімн міста. За десятиліття вона стала справжнім символом киян, є мелодією годинника, що встановлений на будинку Профспілок на Майдані Незалежності, так називають фестивалі, громадські та телепроекти. Також під цією назвою йде вистава у Національному театрі імені Івана Франка. Серед відомих виконавців пісні є Юрій Гуляєв, Дмитро Гнатюк, Микола Кондратюк, Костянтин Огневий, Марина Одольська, Олександр Пономарьов, Тіна Кароль та Тоня Матвієнко. У 2015 році відбулось наймасштабніше виконання Гімну Києва на Софіївській площі під акомпанемент естрадно-симфонічного оркестру «Київ Класик», до якого могли долучитись всі охочі.

Авторський твір Ігоря Шамо «Києве мій» – один із найвідоміших творів, присвячених столиці України. Щоб зрозуміти музичну природу цього твору, варто з'ясувати кілька ключових аспектів. Це сучасний вокальний твір ліричного характеру, створений для голосу й фортепіано. Жанр дає змогу композиторові виразити свої емоції та думки через співпрацю між вокалістом й інструменталістом. Мелодія твору проста, її легко запам'ятати. Вона відображає настрої гордості та любові до Києва. Мелодія розвивається протягом твору, стаючи більш емоційно насиченою. Гармонія в пісні «Києве мій» є досить традиційною, із використанням основних акордів і функцій. Це створює стабільну основу для мелодії, допомагає передати настрої твору. Водночас ритмічний рисунок твору – простий, із використанням рівномірних нотних значень. Це допомагає створити відчуття спокою та стабільності [7].

Змістовий аналіз пісні «Києве мій» має структуру АВА, де А – основна тема, а В – контрастна тема. Така структура допомагає створити контраст між різними частинами твору, посилити емоційний контраст, експозиційну зав'язку до кульмінації, що яскраво виражене в музиці через музичні засоби, зокрема за допомогою динамічних відтінків. Текст пісні відображає любов до Києва та його краси, а також спонукає виконавця майстерно відтворювати кантленність і злагоженість мелодійної лінії. Автор у тексті

використовує образні вислови й метафори, щоб описати місто та його значення, що варто акцентувати манерою та характером виконання [7].

Авторський твір «Києве мій» Ігоря Шамо є художнім твором, який передає любов до Києва через мелодію, гармонію, ритм, структуру та текст. У процесі виконання твору викладачеві варто виховувати любов до рідної Батьківщини, до історичної цінності краю, звернути увагу на акорди, ритміку й супровід.

На початковому етапі роботи з вивчення музичного матеріалу «Києве мій» у класі вокалу потрібно просольфеджувати вокальну партію (читання з аркуша в повільному темпі) кожної частини твору – вокальної партії акапельно та в супроводі фортепіано. Далі необхідно докладно опрацювати-вспівати твір (технічний етап). Виконавець і вокаліст мають знати важливі особливості (співак постає в одній особі, а піаніст – у другій особі) та працювати над кожною з партій (вокальна, інструментальна) по чергово [7].

Вступ (1 – 8 такти). Партія фортепіано нескладна технічно, проте вимагає дотримання чіткого метроритму 6/8, що сприяє передаванню вальсовості характеру. Виконавцеві потрібно звернути увагу на ведення малих тематичних мелодійних обертів (*legato*) та манери супроводу *moderatamente* (помірно) на першій сильній долі, на другій щодо першої долі. Виконання певної частини музичного твору (*mezzo-forte*) у високому регістрі та чуттям єдиної музичної фактури твору за поступового зростання й агогічного розвитку є складним (див. рис. 1.1) [7].

Рис.1. Зразок відтворення музичного матеріалу *mf*

У кожному вступі куплету (9 такт) наявна урочистість, що чітко виражена динамічним відтінком *mf*. У всіх куплетах (9 – 16 такти, які чергуються) виконують дві музичні фрази, де перша (17 – 20 такт) увиразнює красу рідного краю через мелодіку й кантіленність. У першому куплеті – «Буду мріяти жити, на крилах надій...»; у другому куплеті – «Де колишуться віти, закоханий мрій...»; у третьому – «Вечорів оксамити, мов щастя прибій...» [7].

Лейтмотивом цілісного змісту є слова «Як тебе не любити, Києве мій...» у 7 – 8 рядках куплетної форми, що доповнює тему любові до рідного краю, до своєї Батьківщини. Ігор Шамо яскраво демонструє це в музичній фактурі у 21 – 24 тактах 1 та 2 куплетів, у 25 – 33 тактах третього куплету. Партія фортепіано, що виконує функцію супроводу виконавця-соліста, вирізняється квадратною формою з відступом у 1 – 8 тактах, куплетною частиною (9 – 24 такти), завершальною кодою в 3 куплеті між 25 – 33 тактами [7].

Пісенна творчість І.Шамо поєднала у собі багато емоційних відтінків, граней української людини, з її переживаннями, почуттями, що проявились у героїчній, ліричній, романтичній пісенності композитора. Музику Шамо завжди можна відрізнити, у ній простежується особливий дух народної пісенності. Нове у піснях Шамо (він відобразив найбільш знакові події епохи), відношення до «фольклорної та ліричної інтонацій стало взірцем для таких пісенників як Олександр Білаш, Мирослав Скорик, Володимир Івасюк» [6, с. 137]. Найголовніше, що І.Шамо зумів своєю працею у жанрі пісні засвідчити, що пісня теж є достойним, високохудожнім жанром.

Висновки. Феномен творчої особистості І. Шамо виявляється на загальносуспільному, національно-патріотичному, психологічно-особистісному та життєтворчому рівнях. Це проявилось у широті світоглядних орієнтирів композитора та опорі на духовно-соціальні константи. Авторська пісня «Києве мій» із пісенної інформаційної візитівки творчості І. Шамо проявляється у національному сприйманні засад сюжетності, розширенні та актуалізації жанрово-стильової палітри твору, активному введенні нових виразових засобів тощо. Унікальна особистість митця ХХ ст. сформувалася на основі індивідуальних світоглядних орієнтирів і широкого кола мистецьких та естетичних уподобань композитора. Музична спадщина І. Шамо є своєрідним віддзеркаленням його жанрово-стильових, індивідуально-творчих і духовно-особистісних настанов. Таким чином, у пісенному акме І. Шамо органічно поєднуються зовнішні (суспільно-історичні умови розвитку мистецтва) фактори та внутрішні чинники творчості. Саме такий синтез допомагає осмисленню творчості Ігоря Шамо у контексті патріотичного виховання молоді та збереження культурного коду нації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Болгар В. В. (2021). Ігор Шамо: митець, людина, громадянин. *Музичне мистецтво і культура*, 1(32), 93-105.
2. Невінчана Т. (2007). Ігор Наумович Шамо. Сторінки життя та творчості. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*. Вип. 49, 218 с.
3. Батовська О. М. (2009). Художньо-стильові орієнтири опери «Ятранські ігри» І. Шамо. *Музичне мистецтво і культура: науковий вісник Одес. держ. муз. акад. ім. А. В. Нежданової*. Вип. 10, 221–231.
4. Батовська О. М. (2015). Риси хорового стилю Ігоря Шамо (на матеріалі циклу «Летять журавлі»). *Вісник Львівського університету. Серія «Мистецтвознавство»*. Вип. 16, ч. 2, 48–56.

5. Я з вами був і буду кожно мить... Спогади, статті, матеріали про композитора Ігоря Шамо / Упор. Т.І. Шамо. Київ : ГРОНО. 2006. 248 с.

6. Панько Т. (2007). Пісенний щоденник Ігоря Шамо. *Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського*. Вип.49, 131–138.

7. Бондар Т. І., Симонян В. В. (2023). *Методичне забезпечення процесу формування етнокультурної компетентності майбутнього викладача вокалу у процесі фахової підготовки*: практичний poradnik для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво. Мукачево, 82 с.

УДК78.071.1(477)(092)

Максим ЦИГАНОК

К. ДАНЬКЕВИЧ ЯК УНІКАЛЬНЕ ЯВИЩЕ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ ХХ СТОРІЧЧЯ

*(студент IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету педагогіки, психології та мистецтва)*

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Назаренко М. П.

У статті розглядається життєвий і творчий шлях видатного українського композитора К. Данькевича, аналізуються музичні стилістичні особливості, композиторська техніка, музична мова творів, наголошується на винятковій мистецькій вартості творчості К. Данькевича для розвитку української музичної культури.

Ключові слова: *біографія, вокально-хорова музика, композитор, музична спадщина, оперна творчість, українська музична культура.*

Постановка проблеми. У наш час актуальним залишається вивчення життя і творчості славнозвісного українського композитора К. Данькевича, який був виразником прогресивних для свого часу ідей, творчий метод якого базувався на передових художньо-естетичних принципах народності, реалізму, історичної правди у мистецтві

Аналіз досліджень і публікацій. Творча спадщина К. Данькевича є дуже вагомою, багатогранною і фундаментальною, його творчий доробок не лише наповнив вітчизняну скарбницю духовних надбань, але і став відомою частиною світового музичного мистецтва. Музична спадщина К. Данькевича була предметом дослідження багатьох видатних вітчизняних науковців і мистецьких діячів. Олександр Сокіл, ректор Одеської державної музичної академії ім. А. В. Нежданової, згадує про Данькевича: ... «Потім раптом стоячи, без попередження, зовсім несподівано пройшовся клавішами (промайнули уривки з Дебюссі або Равеля), потім ще раз і ще раз, і «це було все». Я ніколи не чув, щоби так грали на роялі. Своєю величезною рукою він витягував найніжніші, мерехтливі, неймовірної легкості та саме піаністичної барвистості пасажи. Це виконання пасажів забути неможливо. Далі він міг робити з нами все, що завгодно. Він грав, співав, декламував, зображував оркестр. (Пізніше я дізнався, що так він демонстрував у театрі свої опери, виконуючи партії всіх дійових осіб, декламуючи, граючи, коментуючи, роз'яснюючи). На наших очах опера театральна перетворилася на ораторську монооперу. І мені здалося в результаті, що він був двічі геніальним – як драматичний актор і як виконавець. Як композитор він тільки намагався злити ці дві іпостасі в одну. І це пізніше проявилася, злившись у однієї грандіозної особистості «ЛЮДИНИ-АРТИСТА» (композитора, виконавця, оратора, поета, організатора, педагога тощо.)[5]. Свої акценти розставляє диригент Ігор Блажков: «Данькевич – людина-амплуа. Як у опері-буфф, де має бути персонаж-бас, відповідальний певним вимогам епохи. На всіх урядових концертах він виступав з тим самим номером – співав свою пісню на власний текст під власний акомпанемент. До наступного концерту нову напише, але приблизно такого ж змісту. Здоровий був чоловік, величезний. Як зараз пам'ятаю: рояль на похилій сцені Жовтневого палацу раптом починає їхати. І він, продовжуючи співати про партію і граючи лівою рукою, правою його як пушинку себе притягує!»[6].

Мета статті – проаналізувати основні етапи життя і творчості славного українського композитора К. Данькевича

Виклад основного матеріалу дослідження. 4 грудня виповнилося 118 років від дня народження видатного українського композитора ХХ століття Костянтина Данькевича (1905-1984). Народився композитор в Одесі у звичайній родині, початкову освіту він здобув у гімназії. Після смерті батька у 1919 році вступив до електротехнікуму, проте бажання займатися музикою не полишало хлопця, тож він вирішує здобути музичну освіту в Одеському музично-драматичному інституті (нині Одеська музична Академія імені Антоніни Нежданової) на факультетах фортепіано та композиції. Завдяки своїй неймовірній харизмі та творчому обдаруванню, яке майстерно виявлялося не лише у віртуозному володінні фортепіано, але і неабияких акторських та вокальних здібностях, він швидко завойовує авторитет серед педагогів та любов публіки. У 1930 році молодий композитор одержав перемогу на всеукраїнському фортепіанному конкурсі, мистецька еліта Одеси пророкувала йому видатну славу, за рівнем майстерності порівнюючи його з видатним піаністом та композитором Антоном Рубінштейном, однак Костянтина Данькевича захоплювала більше

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ

І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ФІЛОЛОГІЧНІ, ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ТА МЕДІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

Катерина АНДРЕЄВА. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТІВ У ПІДРУЧНИКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 10-11 КЛАСІВ.....	3
Ольга БЕРЕЗІЙ. ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ РІВНЯ В1-В2	6
Богдан БУДЬКО. ПРОБЛЕМА НЕСИСТЕМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ФРАНШИЗ (НА МАТЕРІАЛІ ІГРОВОГО ВСЕСВІТУ «DUNGEONS & DRAGONS»)	9
Марина ГОНЧАРЕНКО. ТРИВАЛИЙ МОНОЛОГ-ОБГРУНТУВАННЯ ВЛАСНОЇ ДУМКИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ	12
Вікторія ГОНЧАРЕНКО. ПАРАФРАЗ ЯК КОМУНІКАТИВНЕ ВМІННЯ В РОБОТІ З АНГЛОМОВНИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ТЕКСТАМИ.....	16
Олена ГРИГОРЕНКО. ЛІНГВОСТИЛИСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕСЕ «FOR AND AGAINST» ЯК ПИСЕМНОГО ЖАНРУ	19
Лілія КАРМАН. УМОВНІСТЬ ЯК КАТЕГОРІЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ	21
Анастасія КОЛПАК. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОГО GERUNDIЯ	24
Христина МУЗИЧУК. ПОДКАСТ ЯК СПОСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	27
Оксана ОЛЕКСІЄНКО. СЕМАНТИЧНІ ГРУПИ МІКРОТОПОНІМІКОНУ СЕЛА МАРТОНОШІ	30
Діана ТАРАН. АСИМЕТРИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО В КІНОПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ ФІЛЬМУ «ШВИДКІСНИЙ ПОТЯГ»).....	32
Дмитро ХАЛУПНЯК. ОСОБЛИВОСТІ ТА НЕДОЛІКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ДО КОМП'ЮТЕРНОЇ ВІДЕОГРИ СУБЕРPUNK 2077 (НА МАТЕРІАЛІ ВІДЕОГРИ СУБЕРPUNK 2077 ТА АРТБУКУ СУБЕРPUNK 2077).....	35
Юлія ЧАРНА. АНГЛОМОВНИЙ ДІЛОВИЙ ЛИСТ В ПІДРУЧНИКАХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	38
Тетяна ЧУМАЧЕНКО. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ГРАМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ФОРМУВАННЯ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВОДИДАКТИЦІ.....	42
Микола ШЕВЧЕНКО. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ КІНОПЕРЕКЛАДІ	44
Ніна ШЕЙКО. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	47
Інна ШЕСТАКОВСЬКА. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІСПРИКМЕТНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	51
Дар'я ЯКИМЧУК. ЗНАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКСИКИ З ТЕМИ «NATURE AND ENVIRONMENT / ПРИРОДА І ДОВКІЛЛЯ» ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОГО ЛЕКСИЧНОГО МІНІМУМУ УЧНІВ 10 КЛАСУ.....	54

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ: «МУЗИКА ВІЙНИ У РЕТРОСПЕКТИВНОМУ ТА СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ»

Денис БОГУНЕНКО. СТРИЛЕЦЬКІ ПІСНІ ЯК ФЕНОМЕН УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ	57
Анастасія КОНОНЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНО-ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ ХОРОВОГО ТВОРУ “DEEP RIVER” В ОБРОБЦІ РОБЕРТА ШОУ	60
Катерина КРАВЧЕНКО. ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАТЮРМОРТУ ЯК ЖАНРУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	62

Лоліта НІКОЛЕНКО. РОЗВИТОК МУЗИКАЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ.	65
Максим ПРОКОФ'ЄВ. ТВОРЧА ПОСТАТЬ ІВАНА КАРАБИЦЯ ЯК УНІКАЛЬНЕ ЯВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ	68
Ірина РАСТРИГІНА. МУЗИЧНА СПІВТВОРЧІСТЬ ЯК ЗАСІБ ТРАВМОІНФОРМОВАНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	71
Крістіна СТРАТУЛАТ. УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ СМАКІВ УЧНІВ.....	73
Анна Марія ХИМИНЕЦЬ. «КИЄВЕ МІЙ» ІНФОРМАЦІЙНА ВІЗИТІВКА ТВОРЧОСТІ ІГОРЯ ШАМО У КОНТЕКСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОГО КОДУ НАЦІЇ.....	76
Максим ЦИГАНОК. К. ДАНЬКЕВИЧ ЯК УНІКАЛЬНЕ ЯВИЩЕ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ ХХ СТОРІЧЧЯ.....	79
Олена ШКІЛЬ. ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ «ГЕЙ СОКОЛИ»: ПОХОДЖЕННЯ І ТЛУМАЧЕННЯ.....	82

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СТУДЕНТІВ
ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Зоя АЛЬКЕМА. ВПЛИВ БЕЗРОБІТТЯ В СІМ'Ї ТА ЕМОЦІЙНЕ ЗДОРОВ'Я ЇЇ ЧЛЕНІВ	85
Сніжана БАБИЧ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ОЛЕНИ ПЧІЛКИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	87
Лілія БАЛАБАН. ЗАСТОСУВАННЯ НАОЧНОСТІ В ПРОЦЕСІ ОПРАЦЮВАННЯ ОРФОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ	91
Олена БАЛАНЮК. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	94
Антоніна БОНДАРЕНКО. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96
Мирослава БОНДАРЕНКО. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СКЛАДНИК БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	99
Анастасія ВАНЖА. ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ ДІТЕЙ В СІМ'Ї У ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	103
Алла ВОДОП'ЯНОВА. ПРОФІЛАКТИКА ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	104
Анна ВОЛКОТРУБ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Я-КОНЦЕПЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ПЕРІОД ЮНОСТІ.....	108
Вікторія ГАВРИЛЕНКО. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ТА ДЕЗАДАПТАЦІЇ У РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	110
Ігор ГАЙДУКОВ. НА «ТЕМНІЙ» СТОРОНІ ОСОБИСТОСТІ: ОГЛЯД ДОСЛІДЖЕНЬ ТЕМНОЇ ТРІАДИ	113
Андрій ГЕЙКО. ЗМІСТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ПІДЛІТКІВ	116
Анна ГЛУЩЕНКО. ТЕХНІКИ ФОРМУВАННЯ РЕФЛЕКСИВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	119
Наталія ГЕРИЧ. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ НАСИЛЛЯ	123
Наталія ГОРБАНЬ. НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	127
Андріана ДЕНЬКОВИЧ. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З СІМЕЙ, ДЕ Є ОСОБИ З АЛКОЗАЛЕЖНІСТЮ	130
Мар'яна ДОВГАНІЧ. STEM-ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	132
Дар'я ДОНЦОВА. ВЗАЄМОДІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ З ІНШИМИ СПЕЦІАЛІСТАМИ В МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИХ КОМАНДАХ ДЛЯ НАДАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ПОСЛУГ	134
Василина ДЮДЮНОВА. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	137
Марія ЗІМАРЄВА. ПОДРУЖНІ КОНФЛІКТИ В МОЛОДИХ СІМ'ЯХ	140

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 30

СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ
ДО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИДАВЦІВ,
ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ
Серія ДК № 1537 від 22.10.2003 р.

Підп. до друку 22.05.2024. Формат 60×90 ¹/₁₆. Папір офсетн. Друк різнограф.
Ум. др. арк 21,75. Тираж 100. Зам. № 9907.

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ
*Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка*
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1
Тел.: (0522) 24-59-84.
Факс.: (0522) 24-85-44.
E-Mail: mails@cuspu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>